

Time: 3 hours/2 hrs 30 mts

Marks: 100/75

- N.B. 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks. (20/15 marks each)
3. Students under 100 marks pattern & 75/25 pattern will attempt 5 questions.

1. Analyse the concept of power. What are the determinants of power?

OR

Define and discuss the scope and relevance of International Relations.

2. Discuss the role of the Cold War in creating a Bi-polar world.

OR

Do you see International Relations today as Unipolar, Bi-polar or Multipolar? Give reasons for your answer.

3. Analyse the nature, types and causes of Conflict and assess its impact on International Relations.

OR

Define Disarmament and discuss major disarmament efforts of the international community as a means of securing peace.

4. Examine the role of the World Trade Organisation in the International Political Economy.

OR

Define Globalisation? How has it impacted the political economies of developing countries?

5. Write **short notes.** (Students under 100 marks pattern will attempt 2 questions of 10 marks each & students under 75/25 pattern will attempt 3 questions of 5 marks each)

- (a)Realist Approach
- (b)International Monetary Fund
- (c)Human Security
- (d)European Union
- (e)World Bank

वेळ- ३ तास /२ तास ३० मि.

गुण - १०० / ७५

सूचना- १.सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२.सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (२०/१५ गुण प्रत्येकी)

३. १०० गुण आणि ७५/२५ आकृतीबंधातील विद्यार्थ्यांनी ५ प्रश्न सोडवावेत.

१.सत्ता संकल्पनेचे विश्लेषण करा. सत्तेचे निर्धारक घटक कोणते?

किंवा

आंतरराष्ट्रीय संबंधांचा अर्थ सांगून त्याच्या व्याप्ती व महत्वाची चर्चा करा.

२.द्विध्रुवी विश्व निर्मितीतील शीतयुद्धाच्या भूमिकेची चर्चा करा.

किंवा

सद्यकालीन आंतरराष्ट्रीय संबंध एकध्रुवी,द्विध्रुवी किंवा बहुध्रुवी आहेत असे तुम्हाला वाटते का? तुमच्या समर्थनाची कारणमीमांसा करा.

३.संघर्षाच्या स्वरूप,प्रकार व कारणांचे विश्लेषण करा आणि आंतरराष्ट्रीय संबंधातील त्यांच्या परिणामांचे मुल्यांकन करा.

किंवा

निःशस्त्रीकरणाचा अर्थ सांगा.आंतरराष्ट्रीय समूहाकडून शांतता प्रस्थापनेसाठी झालेल्या प्रमुख प्रयत्नांची चर्चा करा .

४. आंतरराष्ट्रीय राजकीय अर्थकारणातील जागतिक व्यापार संघटनेच्या भूमिकेचे परीक्षण करा.

किंवा

जागतिकीकरण म्हणजे काय? विकसनशील देशांच्या राजकीय अर्थकारणावर त्याचे कोणते परिणाम झाले?

५. टीपा लिहा.(१०० गुण आकृतीबंधातील विद्यार्थ्यांनी १० गुणांचे प्रत्येकी ०२ प्रश्न आणि ७५/२५

आकृतीबंधातील विद्यार्थ्यांनी १० गुणांचे प्रत्येकी ०३ प्रश्न सोडवावेत.)

(अ)वास्तववादी दृष्टीकोन

(ब) आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी

(क) मानवी सुरक्षा

(ड) युरोपियन महासंघ

(इ) विश्व बँक